Csütörtök, április 27. 1905. Egyes szám ára 10 fillér XXVI. évfolyam, 34-ik szám.

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön. Előfizetési ár: Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-tér, Haris-ház, hová a kéziratok cimzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron számít fel.

Pártjaink feladata.

Még a husvét ájtatos ünnepét is a szürke politikai kérdések uralták most. Mert legégetőbb és legaktuálisabb most a politikai helyzet, mely mellett közönnyel egy nap sem szabad elhaladnunk.

A helyzet, melybe mostanság az ország jutott, kétségkivül nehéz, mondhatni válságos. Nehezíti ezt a helyzetet különösen az a körülmény, hogy két nagy, számra nézve most már csaknem egyenlő közjogi párt áll egymással szemben: a szabadelvű párt és a függetlenségi párt. Az előbbi a hatvanhetes törvényt minden izében mozdulatlan fenn akarja tartani, a másik annak egészéről mitsem akar tudni; a két nagy párt között alakult töredékek: a disszidensek, az ujpárt, a néppárt a hatvanhetes alapot ugyan föladni nem akarják, de annak keretében akarnak közjogi kiigazitásokat és ennek az alapján közgazdasági szabadabb mozgást.

E percben látszólagosan a hatvanhetes alapnak a törvényhozásban számbeli többsége van, de a kisebb — ez alapu — pártok nem a szabadelvű párthoz, hanem a függetlenségihez csatlakozván, — a szabadelvű párt maga kisebbségbe került. A bonyodalom itt kezdődik, — bizonyos, hogy ezt a fontos mozzanatot, mikor még a hatvanhetes alapon állók együtt számbeli többségben vannak, nem szabad elszalasztani, annál inkább, mert a szövetkezett többség fölirata olyan hangon van tartva, mely a helyzet további alakulásánál figyelembe veendő, — vagyis, az abban foglalt kivánalmak a hatvanhetes alapon belül mind megvalósithatók.

Akárhogyan vegyük is a dolgot, a szabadelvű párt helyzete igen kényes. Döntő sulyú tényező ma is a párt, de ezzel a sulyával, diszkréte véve, még sem tényező; teljesen abban a helyzetben van, mint volt a Deák-párt 1874-ben. Ez is többség volt a törvényhozásban, de nem volt többség az országban; a megyékben és a városokban volt Deák-pártok elkallódtak, nem működtek többé, a következő választások folyamán a Deák-párt már mint kisebbség került be.

A szabadelvű párt is meglazult most a megyékben és városokban levő pártkeretek természetesen bomladozni fognak; — láttuk, hogy az eddigi pótválasztásokon is már szabadelvű párti jelölt alig szerepelt s még egy ujabb általános választás során a szabadelvű párt csak mint határozottan megcsappant kisebbség fogna a parlamentbe kerülni. — Ez az esemény ártalmára lesz a többi, hanvanhetes alapon álló s ma ellenzéki frakcióknak is, — mig ellenben a közjogi ellenzék, a radikális és szélső elemek túlsulyra juthatnak, — ami pedig egyelőre bizony — megvallhatjuk nyilvánvalóan — nem lenne hasznos az ország ügyeire nézve.

A szabadelvű párt további bomlása csak a radikális elemeket erősitené; ezzel kapcsolatosan úgy állitandó fel a tétel, hogy minél tovább tart ez a mostani bizonytalan állapot, annál izgatottabbak lesznek a kedélyek és annál nehezebb lesz a békés kibontakozás a meglevő jogalap felhasználásával — amire pedig a nemzet leginkább életbevágó érdekei miatt különös suly helyezendő.

A békés kibontakozás tehát a mai pártkeretek mellett alig érhető el és mindaddig fog tartani a zavar, mig csak megfelelő uj pártalakulás nem létesül.

Hogy milyen kára van ebből a zürzavarból a nemzet közgazdasági érdekeinek, azt szinte lehetetlen volna precize kiszámitani; az azonban kétségtelen, hogy ez a kár milliókban is jelentékeny. Az 1898. óta tartó közjogi ujhúzásokból beállott politikai helyzet által okozott anyagi veszteségek egy vesztett hadjárat negativ eredményeivel felérnek. A nemzet érzi ezt, a nemzet tudja ezt és vajon lehetetlen-e ennek az állapotnak véget vetni? — Ezt kérdezi joggal mindenki, aki nem politikai nagyképűsködő.

Ha a mai pártok erre tehetetlenek, — álljon elő a nemzet és nyilatkozzék. Mire valók a megyei és törvényhatósági jogú városi közgyűlések? Mire való a szabad gyülekezési jog.

1861. január-március havában a megyei gyűlések szólaltak fel először és azok jelölték meg a követendő politikai irányt, mely az országgyűlésen érvényesült is. — A megyék, a városok és a népgyűlések szellemét és irányát nem köti a szűk szemhatárú pártprogramm vagy pártfegyelem, mely az egyes képviselők és pártvezérek működését és szabad cselekvését megbénitja. A nemzetből induljon ki tehát az uj pártalakulási mozgalom, ha a parlamenti pártok erre képtelenek.

Soha nem volt a szabadelvű pártnak nagyobb a feladata, mint ma. Neki kellett volna a kezdést, mindjárt a választások után megragadni és hatvanhetes alapon egy uj alakulás feltételeit előkésziteni. Ezt elmulasztotta akkor. Most a koalició felirata a programm, melyhez a szabadelvű párt bizony nyugodt lélekkel hozzájárulhat és a hatvanhetes alapon mozgó többi frakcióval uj életet nyerve, a közjogi vivmányokkal kielégitett függetlenségi pártra támaszkodhat a közgazdasági nagy kérdések érvényesitésénél.

Ma egyedül ez lenne a helyes pártpolitika. Ha a pártok békét rakó és kiélesedett személyi és pártérdekeiket eldobva, egy nagy nemzeti óhajban tudnának egyesülni, ilyen alakban volnának érvényesithetők a nemzeti kivánalmak, amelyek ameddig — mint ilyenek — függő kérdések maradnak, addig az országban a békés munkára alkalmas és kivánatos megfelelő nyugalom helyre nem áll.

Érzik-e pártjaink ennek a nagy feladatnak a sulyát; — érzik-e, hogy jelszavakon és pártkereteken belül az ország jóléte most már elő nem mozditható; érzik-e azt, hogy ha ez a feszültség még sokáig tart, az országra rádül a szerencsétlenségek Pondóraszelencéje és igen könnyen bekövetkezhet az az idő, melyet, Széchenyi 1847-ben úgy jósolt meg, hogy a nem-

A radio-activ Schmidthauer-féle Ismándi keserűviz, reggel fél pohárral használva jelenleg a legjobb természetes *gyomor-, bél- és vértisztitó,* mint ivó kúra a **Karlsbadi** és **Marienbadi** gyógymód meglepően gyors és sikeres helyettesitője. — *Az első magyar ásványviz, amelyben* **RADIUM** *fedeztetett fel.* **Gyógyereje rendkivüli.** — Kapható kis és nagy üvegben.

Főszétküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerészénél **KOMAROMBAN.**

Kapható Szentesen: **Eisler Lajos** úr üzletében.

zet buzgó imában kereshet remédiumot ama belfogásaiért, melyeket könnyelműségében elkövetett.

Sok jel mutat arra, hogy a helyzet, minden igaz ok nélkül, úgy kiélesedhet, hogy annak révin állami és nemzeti létünk kockára kerül. A merev pártelet éppen olyan veszedelmünk lehet, mint volt annak idején a lengyeleknek. Akarja-e ezt valaki, aki igaz magyar? Alig hisszük. — Ha tehát nem akarjuk, de arra van mégis kilátás, hogy a mai merev pártkeretek veszedelembe viszik a nemzetet: szólaljon fel a legjogosultabb tényező, maga a nemzet. Megvan ennek az útja és módja. Szabja meg a parlament mozdulatlan pártjainak, hogy minden pártérdeknél becsesebb érdek és minden pártérdek fölé is helyezendő az ország és a magyar nemzet nagy, egyetemes érdeke.

Dr. H. J.

Május. Itt van a forradalmi hónap, Május. A természet föltámadásának ujjongó dátuma a május elseje, ekkor tör ki az élet ősereje a maga diadalmas szárnyalásával a földből, pattog a rügy, zsendül a lomb és elárasztja a világot a májusi fuvallat.

Az őserők feltámadásának hónapja ez. A természet és az ember őserejének virradata,

Az ember. A nagy, a világokat elözönlő ember, a tömegmilliók, az elnyomottak, nyomorgók, rabszolgák. A visszaszoritott, lebilincselt erők; minden, de minden. A májusi ujjászületés rügybontó zsongásából hatalmasan, fenyegetően zug fel a forradalmi induló, a kerek világ rabszolgáinak szabadságdala; a Marseillaise.

Ez az! Ez a dal, amely hirdetője az uj világ eszmei és anyagi hadjáratának, ez a legméltóbb zenei kisérője a májusi forradalomnak.

Mert uj világot élünk. Le a farizeusokkal, a hipokritakkal, akik nem akarjak látni, hogy uj korszak előtt áll az emberiség. Le a képmuratókkal, a hazug martalócokkal, akik a humanizmus, a csillogó jelszavak ünnepi tógájában eláruljak a népjogokat, az ember, az egyetemes ember jogait.

Örökélő szent jogainak tudatára ébredt a nép. Pirosan kel Május hajnala s ez a piros szin hirdetője az emberi vér felbuzdulásának. Fölszabadulnak a szivek az évezredek hazugságai alól, kezdődik a harc, az ember harca a maga faragott balványai, istenei ellen.

Sursum corda! Fel a szivekkel! Szánandó, nyomorult paranya az ennek a földnek, aki fél a nép feltamadásától. Aki fél, annak gaznak, hitványnak kell lennie, az vétett a nép ellen, az árulója volt az ember jogának s a félelme nem más, mint az igazságos itélettől való irtózat.

Az emberi igazságoknak győzniök kell. Hiába minden mesterkedés, hiába anyagi erő, fegyver, sortűz, hiába millió vérző testemből emelt hekatomba, az erkölcsi, az emberi egészség keresztül tör a mesterkedések szövevényén, a gyikos fegyverek füstfellegén, kinő a sirok alól, kitör és — eget kér

Ne féljen senki a nép föltámadásától. Ennek az uj korszaknak el kell jönnie, aminthogy el fog jönni és diadalmasan fogja átvenni uralmát a világ felett.

Aki nem vak, akinek lelke nem veszett el a hazugságok, hamis bölcseletek hinárjában, láthatja már, hogy az egész földkerekségen megmozditotta merev, élettelennek tetsző tagjait az évezredeknek nagy halottja: a nép. Siessen az, aki el nem késett és üdvözölje hódolattal a világ urát, a föltámadó egyetemes embert. Üdvözölje hódolattal és örömmel, mert benne az önnön léte, földi küldetése dicsőül meg és nyer örök életet.

Május hajnalán, a természeti őserők szárnybontásának zsongó mámorában legyen kedves mindenki előtt a munka dala és ne érezze azt senki, hogy ez az ének harci üzenet ellene, hanem tudja s egész emberi lényegében átérezze, hogy az az emberiség jobb jövőjének szárnyaló zenéje.

Május jön. Fakadó rózsák inganak a bokrok ágán, üde fuvallat iramlik végig a földön, tüzel a nap és pirosan kel a hajnal. Ebbe a mámoros harmóniába úgy illik a munka dala, amely jelzi az embernek, a teremtés lelkének örök evolúcióját.

Ne legyünk kishitűek. Ne ijedezzünk saját arnyékunktól. Hiszen a választas könnyű. Az a kérdés: jog kell-e, vagy rabszolgaság? Az a kérdés: élni akarunk-e, vagy elevenen örök halálba menni?

A nagy hazugságok tetszetősek. Az emberiség nagykorúságának legszebb bizonyitéka lesz, ha lelkesulni, rajongni tud az igazságért. Kezdődjék meg a nagy munka, amely lélekben, gondolkodásban átalakitja, megváltja az embert.

Politikai kombinációk. A válságos politikai helyzetbe a husvéti ünnep semmi változast nem hozott. A fővárosi sajtóban ugyan azt hirlelték, hogy Tisza István gróf miniszterelnök f. hó 25-én Budapestre érkezett geszti pihenőjéből és azonnal folytatta utjat Bécsbe, hogy 26-án a király előtt kihallgatason megjelenjen; ezt a hirt azonban nyomon követte a kőnyomatos cafolat, tudatva, hogy a miniszterelnök nemcsak, hogy nem érkezett Budapestre a jelzett időben, hanem még egyáltalán nem is történt semmi rendelkezés arra nézve, mikor érkezik vissza a fővárosba. Politikai körökben ennek dacára valószinűnek tartjak a miniszterelnöknek f. hó 26-án a fővárosba érkezését, bár erről a miniszterelnökséghez Gesztről még semmi értesités nem érkezett. — Beavatott körökben azt hiszik, hogy Tisza István gróf ismételten és igen nyomatékosan fogja kérni az ügyvezetői miniszterelnökségtől való fölmentését nemcsak sajat allaspontjanal és egyéni hajlandóságánál fogva, hanem azzal a megokolással is, hogy az ő távozasaval meg lesz könnyitve a kibontakozás munkaja. — Tisza István hir szerint azt is ajánlani fogja a királynak, hogy távozása érdekében legalabb ideiglenes kormanyt nevezzen ki, amely a kibontakozási akciót vezesse.

Politikai körökben azt hiszik, hogy ezuttal sikerülni fog a miniszterelnöknek lemondasát véglegesen elfogadtatni és igy nem lehetetlen, hogy a képviselőház május 3-ki összeülésekor már uj kormány, vagy legalabb is ideiglenes kabinet fog a miniszteri székekben helyet foglalni. Parlamenti körökben azt is beszélték legutóbb, hogy a miniszterelnök távozási szándékát a kabinet többi tagja is támogatja, sőt néhány miniszter már sürgetőleg is fellépett ebben az irányban.

A miniszereknek rendkivül félszeg a helyzetük, amennyiben semmiféle ügyet sem intézhetnek már el. A minisztériumok tétlenségre vannak kárhoztatva és még a legsürgősebb ügyek is halasztást szenvednek, ami az egész adminisztrációra lankasztóan és bénitóan hat. Arról, hogy kik fognak legelső sorban ismét a király elé kihalgatásra járulni: politikai körökben csak találgatódzás, tapogatódzás van, — biztos értesülése azonban erről senkinek sincsen.

Csak kuriózumként emlitjük meg, mert hiszen komolyan senki sem veszi, a »Magyarország« ünneputáni számának azt a rémhirét, hogy a miniszterelnök kémeket küldött ki a koalició titkainak kiszimatolására. Mindenképen jellemző ez a réhiber, mert abból az ijedtségből, melylyel azt a »Magyarország« közreadja, azt kell következtetni, hogy az egyesült ellenzéki szövetségnek igen is van sok titkolni valója.

De egyébként csakugyan megvigasztalódhatnék a rémhirt szárnyára bocsátó fővárosi lap, mert bizony-bizony nincsen szükség kémekre: a koalició titkos belső bajai nagyon is nyilvanvalók. Maholnap meg fogja azokat latni az utolsó választó polgár, a legegyszerűbb, legkorlatoltabb ember is, akit félrevezettek, becsaptak.

Horváth Mihály.

Horváth Mihály 28 esztendős korától egészen 52 esztendős koráig dolgozott a gyárban. Életének azt a részét, amelyben a hasonló fajtajú emberek, akik testi erő kifejtésével vesznek részt a nemzeti termelésben, a leginkább bitják a munkat, munkaadójának szentelte. Megfizették érte. Talán meg volt elégedve sorsaval, talán nem. Az azonban bizonyara eszébe sem ötlött, hogy panaszkodjék munkaadója ellen, aki az ő becsületes munkajanak a kereslet és kinalat törvényei szerint kialakult ellenértékét pontosan megfizette.

Amde Horváth Mihály teherbirasa a vége felé csökkenni kezdett. Erezte, hogy ereje fölmondja a szolgalatot, az eddigi terhes munkat többé mar nem végezheti. Kérelmére attették a nagy gyar egyik munkaosztályaba, hol könnyebb a munka és kevesebb a kereset. Horváth Mihály szerencséjére ment maradt az istenáldastól és a jelentékenyen megcsökkent keresményből valahogy mégis csak eltengődhettek kettecskén, öreg feleségével. Csak még lejebb szallitotta az élet örömeihez való igényeit és beletörődött sorsaba.

De aztán egyszerre villamcsapas érte.

Talán még meg nem őrlött munkaképességét is elvesztette Horváth Mihály? Vagy megfeledkezett magaról és elvesztette kenyéradója kegyét? Avagy pedig a gyar beszüntette üzemét? Nem. Mindossze az történt, hogy a gyárnak atmenetileg megcsappant a munkaja és kénytelen volt »könnyes szemmel« a négyezerből harminc (!) munkast, köztük nagyobb szamban öreg munkasokat elbocsatani, akiknek nagy részét néhany hét multva már vissza is fogadta. Horváth Mihály is közte volt az elbocsatottak közt, de őt többé nem vették vissza. Mit tett hat Horváth Mihály? Végighazalta a fővaros összes gyarait, de mindenütt azzal utasitottak el, hogy ilyen öreg embert mar nem használhatnak.

Közben csekély megtakaritott pénze elfogyott, amije volt, azon tuladott és az éhinség küszöbén allt. Talan érezte, ha nem is tudott róla maganak számot adni, hogy minő igazsagtalansag rejlik abban, ha a gyar, amelynek ő egész életét aldozta, most öregségére egyszerűen kilöki az utcara. Megfogamzott benne az az elhatarozas, hogy visszamegy a gyárba és ha nem adnak neki munkat, — nem karpótlast elvesztett életéért, hanem alkalmat arra, hogy becsuletes mun-

kával sovány bért érdemelhessen ki, — akkor szörnyen megbosszulja magát. Odafröcsesenti szive vérét a gyár udvarára, hogy a hatalmas kenyéradók legalább tudtára ébredjenek, hogy nyereségre törekvő vágyukban ujból egy férget tapostak el. A szerencsétlen véletlen úgy hozta magával, hogy az utolsó fillérein megvásárolt fegyvert nem önmaga ellen forditotta, hanem a munkavezetőre, akinek »erélyes« föllépése az elkeseredett, halálra kinzott ember egy életen keresztül fegyelmezett akaratának gátjait feldöntötte és szenvedélyének pillanatnyi föllobbanásában korlátlan cselekvésre késztette.

Igy került Horváth Mihály a törvény elé. Ő, aki a legjámborabb lakója volt a földtekének, aki néman és gondolattalanul viselte a terhes igát egy egész életen keresztül, szándékkal embert ölt. Polgártársai, az esküdtek bűnösnek mondották ki szándékos emberölés bűntettében és az esküdtbiróság ennek folytán őt négy évi börtön elszenvedésére itélte.

Horváth Mihály nem kerülhette el a büntetést. A társadalmi rendet meg kell védelmezni. Alkalmazni kell a büntetést ott is, ahol minden érzésünk ellene szól, mert a büntetésnek célja nem a bosszuálás, hanem elsősorban a megelőzés.

Nem sajnálom Horváth Mihályt. Talán a szégyen, amely szivén rágódik, lelkiismeretének furdalása, a börtön levegője egészen megőrlik és mire kiszabadulna, nem lesz gondja a megélhetésre. Ha élve kerül ki az igazságszolgáltatás karmai közül, könnyű foglalkozás áll előtte, amely ránézve előbb a lehetetlenség osztályaba tartozott: a koldulás könnyü mestersége.

A büntetőjog filozófiájában ujabban sok szó esik »a ravasz és szerencsés bűntevőkről.« Ezek azok, akik a büntető törvényben nem szabályozott bűncselekményeket követik el. Olyan bűncselekményeket, amelyekért nem stigmatizáló büntetés, hanem gyakran társadalmi elismerés jár. Az igazgató úr, ha a munkások embertelen kihasználásával virágzásra juttatja a vezetése alatt álló vállalatot, anyagi jutalomban részesül, társadalmi pozíciója megerősödik. Mindenki dicsérettel emlékezik meg az ő szenialitásáról, nagy kvalitásairól, amelyekkel ilyen eredményt tudott elérni. S ő maga sincsen tudatában annak, hogy egy magasabb erkölcsi szempont is van, amely szerint az ő tevékenysége elbirálast nyerhetne.

Van Budapesten egy gyár, mely óriási alaptőke után ezelőtt évi 25 százalék, most 12 és fél százalék osztalékot fizethet, amelynek kamatbevétele egy évben 94,526 K., árubevétele 7.885,882 K. Ez a gyár az átmeneti üzemszünetelest arra használja föl, hogy nala megöregedett, kihasznalt munkasokat az utcára lökjön. Ez a gyár, amelynek rendes tartalékalapja és osztaléktartalékja sok millió koronara rug, több ezer munkásának segélyezésére a dús nyereséget szolgaltató évek folyaman mindössze 122,000 K.-t tudott összegyujteni, amely arra sem kepesiti, hogy 24 esztendőt nehéz munkaban töltött hű munkasat néhany hétig segélyezze.

Nálunk nincsen meg a munkásoknak rokkantsag és aggkor esetére való biztositasa. A balesetbiztositás kérdése sincs még megoldva. Ez utóbbi tekintetben nyugodtak lehetünk. A kúria legutóbbi gyakorlata eléggé sarkalja a munkaadókat, hogy megcsinaljak az országos balesetbiztositást, amint csak lehet. De ahol a társadalom annyira érzéketlen, a nagytőke annyira kiméletlen, ott valóban égető szükség forog fenn, hogy az állam vegye sürgősen kezébe a munkások legvitálisabb érdekeinek gondozását.

Ujdonságok

Szentes, 1905. április 28.

— **Alakuló városi közgyűlés.** Szentes város uj képviselőtestületét május elsejére hivta össze Cicatricis Lajos dr. alispán, a városi tisztujitószék elnöke. Az alakuló közgyűlés tehát nem — mint tévesen irtuk lapunk előző számában — május hó 2-án, hanem elsején lesz, délelőtt 9 órakor, a túl a kurcai tanácskozó teremben. Ezen az alakuló közgyűlésen ujraválasztandók lesznek: a jogügyi szakosztály 10 taggal, a pénzügyi és háztartási szakosztály 10 taggal, a gazdasági szakosztály 16 taggal, a közegészségügyi bizottság 10 taggal, a kertészeti bizottság 10 taggal, a szegényügyi bizottság 10 taggal, a mezőgazdasági bizottság 10 taggal, az iskolaszék 10 taggal, az ipartanodai bizottság 10 taggal, a szinügyi bizottság 6 taggal, a gyámügyi bizottság 6 taggal, a vasútügyi bizottság 12 taggal, a Kossuth-szobor bizottság 15 taggal, a villamvilágitási ellenőrző bizottság 2 taggal, a munkás lakás-épitő bizottság 5 taggal és a gyámpénztári vizsgálóbizottság 2 taggal.

— **Munkások májusa.** A szentesi szocialisták általános népköre május elsején délután népünnepet tart a túl a kurcai ligetben, személyenként 20 fillér belépődijjal. A népünnepélyhez délután 1 órakor gyülekeznek a népkör uj helyiségében, III. tized 517. szám és onnan szászlók alatt, zeneszóval vonulnak ki a ligetbe, hol a népünnep délután 2 órakor kezdődik. A népünnep műsorán szavalatok és monológok, zene és különféle tréfás versenyek vannak. Este pedig a népünnepet műkedvelő előadás fejezi be a városi szinházteremben, amikor is szinrekerülnek: »A jövő« egy felvonásos képlet, melyben a munkás szerepét Gyuricska Gabor, az Igazság-ét Pásztor Sándor játszák és »A gyári leanyok« cimű egy felvonasos szinmű, melyet Mezőfi Vilmos alkalmazott magyar szinre és amelyben közreműködnek: Gebei Sandor, Szeder Esztike, Murányi Ferenc Pasztor Sándor, Arvai Bálintné, Fenyvesi T, Juliska, László Mariska, Szőke Esztike és Gyuricska Gabor. A műkedvelő előadas esti 8 órakor kezdődik és tánc mulatság zárja be utána a szentesi munkasok május elsői ünnepét, mely táncmulatságra a karzatl jegyek nem szolgalnak belépőjegyül.

— **A piros tojás.** Régi időkbe vezet vissza a husvéti tojás mitológiai jelentősége. Amikor még a szimbólumat mindenki értette és mindenki őszintén is vette. Az ind legenda szerint Isten mindenek előtt a vizet teremtette, mely tojás alakjaban folyt össze. Tizennégyszeres arany-ezüst burkolata volt. Majd kettéhasitotta Isten a burkolatot és a hét arany burokból teremtette a hét menyországot, a hét ezüstből pedig a földnek hét zónajat. A germanoknál a tojás az élet szimbóluma volt. A husvéti tojást rendszerint pirosra szokták festeni. Es pedig azért, mert Donar vagy Thőr, az aldásos nap hevének istene, vörös szakallú volt, és a vörös állatok, a róka, a mókus neki voltak szentelve. A piros az életnek, meg az örömnek a szine, ez lett az ő szine is és az ő tiszteletére festették eredetileg a tojásokat pirosra.

— **Házasság.** Pasztor János, az »Alföldi Ellenzék« belső dolgozótársa május 3-án lép házasságra Sulcz Rózsika kisaszonnyal, özv. Sulcz Mihályné kedves, szép leányával. A polgári házasságkötés után, ugyanaz nap délelőtt 10 órakor aldják meg az ifjú pár frigyét a helybeli evangelikus templomban.

— **Az adókivetési munkálatok előkészitése.** A szegedi kiralyi pénzügyigazgatóság igen célszerű és kihatásában rendkivül kedvező intézkedést léptetett életbe a legközelebb meginditandó III. osztályú kereseti adó kivetésének előkészitése érdekéből. A szegedi iparosok kérelmére ugyanis megbizta Ternovszky Alajos pénzügyigazgató Körösy Lajos pénzügyi titkárt, a kincstári előadót azzal, hogy lépjen az iparosokkal közvetlen érintkezésbe a kivetendő adó összegek lehetőleg méltányos és igazságos megállapitása érdekében és igyekezzék mindenkivel már előzetesen megállapodásra is jutni e tekintetben. Körösy titkár ennek megfelelően már a husvétot megelőző hetet azzal töltötte el, hogy a szakmánkint különkülön meghivott bizalmi férfiakkal az ipartestületnél osztályozta, adófizető képességük szerint, az érdekelt iparosokat és ezzel az eljárással már magában a kincstári előadói tervezetben sok aránytalanságot tüntetett el, — A pénzügyigazgatóság ez a dicséretes előzékenysége és előrelátása természetesen most csak Szegedre és a szegedi iparosokra terjed ki; mert hát csak a szegedi iparosok kérték mostanáig ennek az üdvös előkészitő munkának a kivitelét. A szegedi példát azonban követhetnék szentesi iparos polgártársaink is; ők is intézhetnének — jól felfogott érdekükben — hasonló kérelmet a pénzügyigazgatósághoz, amire ezennel fel is hivjuk a figyelmüket.

— **Eljegyzés.** Marton Jenő dr. honvédhuszár-ezredorvos a napokban jegyezte el magának Csongrádon Boér Rózsika kisasszonyt, Boér Antal dr. vármegyei járási orvos szeretatreméltó leányát.

— **Vámkonferencia Szentesen.** Nehogy azt higyje valaki, mintha a monarkia részéről a külföldiekkel kötendő kereskedelmi szerződések érdekében tartottak volna vamkonferenciát Szentesen, — a kedélyek megnyugtatására sietünk kijelenteni, hogy ez a vámkonferencia tényleg Szentesen volt ugyan tegnap délelőtt a polgármesteri hivatalban, de ott bizony városi közgyűlés által kiküldött alkalmi bizottság tanácskozott a fölött: mi módon válthatnak meg pausális összegben a fábiáni birtokosok, akik egyúttal szentesi lakosok is, a kövezetvám fizetését. A vámkonferencia negativ eredménynyel végződött, vagyis: a bizottság tagjai arra nézve semmiképen sem tudtak megegyezni, mi módon váltsák meg ezek a fabiáni birtokosok egyetemlegesen a kövezetvám fizetést. Abban történt hát megállapodás, mely szerint javasolni fogják a közgyűlésnek, hogy a h. polgarmester, gazd. tanácsnok és főszámvevő mellé a maga kebeléből még küldjön ki vagy 3—4 tagot és az igy alakitott bizottság egyezkedjék egyénenkint a fábianiakkal a vámmegváltás dolgában s az igy kötött szerződések jóvahagyásával a tanács bizassék meg.

— **Szociálisták kongresszusai.** Magyarország mindkét szociáldemokrata pártja a husvéti ünnepek alkalmából kongresszusra hivta a szervezetek megbizottait. A nemzetközi szociáldemokrata part Budapesten, az ujjászervezettek Nagyszalontán tartották gyűlésüket. A budapesti tanácskozason éles és néhol kiméletlen tamadások hangzottak el a pártvezetőség választási taktikaja ellen, sőt akadtak olyan felszólalások, melyek a párt egységét nem a legkedvezőbb szinben tüntetik fel. Általában pedig a delegátusok jó hányada a pártvezetőség egész munkásságát lanyhának tartotta. Csöndesebb lefolyású volt az ujjászervezettek kongresszusa, melynek legjelentősebb határozata a földmivelők országos szövetségének megállapitása. E határozat mellett jelentőség dolgaban első helyen áll, hogy kimondották a párt organumának napi lappá való átalakitását. Allást foglaltak a magyar vezényszó mellett is és sürgették a választói jog reformját, s a progressziv adózási rendszer behozatalát.

— **Öngyilkos menyecske.** Alig 5—6 hete, hogy Janó Imre kiséri lakos megnősült és úgy látszott, teljes a fiatal pár boldogsága, melyet ez idő alatt semmi, még csak szó-

váltás sem zavart meg. Annál meglepőbb és megfejthetetlenebb rejtély marad, hogy a mézes heteit élő menyecske f. hó 25-én délelőtt felakasztotta magát lakásuk kamrájában. Mire férje a végzetes tettet észrevette, a 21 éves asszony már halott volt. Annak a titkat: miért emésztette el fiatal életét, — magával vitte a sirba.

— **A kereskedelmi munkaközvetités a vidéken.** Még Hegedüs Sándor, a volt kereskedelmi miniszter vette tervbe, hogy a vidéki központokon kereskedelmi és ipari állásközvetitő intézeteket létesit. A megkezdett akció azonban eredményre nem vezetett, s azóta se a kormány, se egyéb hatóságok részéről ez irányban a vidékre nézve semminő lépés nem történt, bár az állástalanok, a kenyér nélkül állók száma, különösen a kereskedelmi téren, napról-napra növekszik. Annál örvendetesebb, hogy ezt a nagyfontosságú ügyet a kereskedők társadalmi intézményei karolják föl s abban máris jelentős eredményeket értek el. Az Aradi Kereskedők Köre, az aradi kereskedőknek és kereskedelmi alkalmazottaknak harminczhat év óta fennálló, közös testülete, az elmult év elején megteremtette a vidéken az első állandó, rendszeres kereskedelmi állásközvetitő intézményt. Ez az állásközvetitő egész napos hivatallal és forgalommal működik, s ugy az alkalmazottat kereső főnökök, mint az állást kereső alkalmazottak részére teljesen ingyenesen áll rendelkezésre. Az aradi kereskedelmi állásközvetitő tevékenységét már eddig is Arad város és a megyén kivül Csanád-, Békés, Bihar-, Torontál-, Temes-, Krassó-Szörény, továbbá Hunyad- és mas erdélyi vármegyékre terjesztette ki s nemcsak a munkanélküliség enyhitésére hat közre, hanem az irányban is, hogy a jobb képességű alkalmazottak nagyobb üzletekben folytathassák gyakorlatukat. Tavaly háromszáznál több, különféle szakmákhoz tartozó kereskedelmi alkalmazottat juttatott alláshoz az intézmény, a melynek működése az aradi kereskedő főnökökből és alkalmazottakból álló bizottság szigorú ellenőrzése alatt történik. Sikeresen veszi föl a versenyt ez az ingyenes állásközvetitő az u. n. helyszerző ügynökökkel, a kik többnyire csak mindkét fél kizsarolására törekedtek. Vidékünk kereskedői és alkalmazottai egyaránt helyesen teszik, ha adandó alkalmakkor, amikor segédre vagy állásra szükségük van, az emlitett kereskedelmi intézménynyel lépnek összeköttetésbe. Mindennemű megbizas és megkeresés, a mely az Aradi Kereskedők Köre helyezközlő osztályához, Arad, Szabadság-tér 7. sz. czimzendő, azonnal elintézésre kerül.

— **Elvesztett pénz.** Zsoldos Ferenc csizmadiamester, hasonló nevű 10 éves fiával f. hó 25-én délelőtt 60 koronat küldött — egy utalványnyal — feladás végett a postára. A fiú, a Jurenak-ház mellett elvonuló közön keresztülhaladtában, a pénzt elvesztette. Aki a pénzt megtalálta, melynek elvesztésével a nevezett iparospolgártársunkat és családját érzékeny veszteség éri, felkéretik, hogy azt vagy a rendőrkapitánysághoz, vagy közvetlenül a károsult iparoshoz vigye be, aki a becsületes megtalálót illő jutalomban fogja részesiteni.

— **Mükedvelő előadás Dorozsmán.** A dorozsmai iparosifjúsági egylet f. hó 24-én, husvét másnapján mükedvelő előadást rendezett, melyet f. hó 30-án, vasárnap megismételnek. Szinterkérül mindkét alkalommal a »Mozgófényképek« czimű bohózat, a következő szereplőkkel: Vass Margitka, Sailay István, Horváth Rudolf, Vass Etelka, Brunner Iluska, Kaity Antal, Vátzy Jenő, Veress Károly és Szűcs Katica. A rendező Hajabacs István. Mindkét előadást táncmulatság zárja be.

— **Öngyilkosság Sándorfalván.** Vig András sándorfalvi legényt f. hó 25-én éjjel, egy mulatságról való hazamenetében ismeretlen tettes hátulról orvul megtámadta és miközben a megtámadott legény védekezhetett volna, késsel összeszurkálta. A legényt segélykiáltására összefutott falubeliek eszméletlen állapotban szállitottak a lakására. Az esetről azonnal telefonjelentést tettek a szegedi büntető birósághoz, honnan Magay Lajos vizsgálóbiró a helyszinére utazott, meginditani a vizsgálatot. A legényt, aki rövid időre magához tért, kihallgatta. Vig András életben maradásához kevés a remény. Az orvtámadás valószinű oka: bosszu. A tett elkövetésével egy Szegeden katonáskodó sándorfalvi legényt gyanúsitanak.

Irodalom.

A »**Vasárnapi Ujság**« április 23-iki, husvéti száma a rendesnél nagyobb terjedelemben, 29 képpel jelent meg. Husvét ünnepére Szabolcska Mihály »Krisztus keresztjénél« cz. költeménye s Nagy Zsigmond »Krisztus sirbatétele« czimű képe s »A husvéti tüzes szekér« czimű cikk vonatkozik. A szépirodalmi közlemények sorában van Mikszáth Kálman uj elbeszélése: »A patrónus«, Radó Antal »Ifjabb Vojtina levele öccséhez« czimű szatirája, Fanghné Gyujtó Izabella emlékezései a szabadságharcz idejéből, s a »Regénytár« mellékleten Benickyné Bajza Lenke eredeti és San Giusto olaszból forditott regénye (képekkel). Hat kép mutatja a török földön levő Rákóczi-emlékeket, legújabb felvételek nyomán, Szádeczky Lajos cikkével. A további közlemények: a Hauszmann Alajosnak a budai királyi palota befejezése alkalmával átadott emlékérem, Napoleon Lajos herczeg arcképe, kép a német császár bevonulásáról Marokkóba, Reményi Antal arcképe s életrajza, nekrolog Megyeri Krausz Lajostól (arcképpel), tiz kép a Műcsarnok tavaszi kiállításáról, Eugénia császárnét, III. Napoleon nejet udvarhölgyei társaságában bemutató nagy kép; »A hadi fogságróle; »Egy fiatal iró halála« és a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték Képtalány, Eegyveleg stb.

A »Vasarnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy korona, a »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franlin-társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV, ker. Egyetem-u 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

Vasúti-menetrend.

Érvényes 1904. október 25-től.

Budapest—Szolnok—Szentes:

Budapestről indul 10 órakor éjjel, 8 óra 10 p reggel, 2 óra 15 perc délután.

Szolnokról indul 3 óra 21 perc éjjel, 11 óra 25 perc delelőtt; 4 óra 48 perc délután

Szajolról indul 3 óra 52 perc éjjel, 12 óra 57 perc délután, 5 óra 18 perc délután.

Pusztatenyőről indul 4 óra 16 perc reggel, 12 óra 18 perc délután, 5 óra 36 perc délután

Tiszaföldvárról indul 5 óra 50 perc reggel, 27 perc délután, 6 óra 42 perc éjjel, 1

Kunszentmártonból 7 ó. 8 p. reggel 2 óra 58 p délután, 7 óra 33 perc éjjel.

Tőkéről indul 7 óra 38 perc reggel, 3 óra 30 perc délután, 8 órakor este.

Szentesre érkezik 8 óra 12 perc reggel, 4 óra 1 perc délután, 8 óra 30 perc éjjel.

Szentes—Szolnok—Budapest:

Szentesről indul 7 óra 3 perc reggel, 11 óra 10 perc délelőtt, 6 órakor este.

Tőkéről indul 7 óra 39 perc reggel, 11 óra 46 perc délelőtt, 6 óra 32 perc este.

Kisztmártonból 8 óra 21 perc delelőtt 12 óra 32 perc delután, 7 óra 22 perc este.

Tiszaföldvárról 9 óra 11 perc d. e. 1 óra 27 perc d. u., 8 óra 14 perc este.

Pusztatenyőről 10 óra 16 perc d. e. 2 óra 36 p d. u. 9 óra 19 perc este.

Szajolról indul 10 óra 35 perc d. e, 2 óra 59 perc délután, 9 óra 41 perc este.

Szolnokra érkezik 11 ó. — p. délelőtt, 3 óra 25 perc délután, 10 óra 6 perc este.

Budapestre érkezik 1 óra 10 perc d. u., 6 óra 40 perc este, 5 órakor reggel.

Szentes—Hmvásárhely—Szeged:

Szentesről indul 4 óra 47 perc éjjel 8 óra 24 perc delelő 5 óra 39 perc délután

Szegvárról indul 5 óra 10 perc éjjel, 8 óra 48 perc délelőtt, 6 óra 10 perc délután.

Mindszentről indul 5 óra 48 perc éjjel, 9 óra 24 perc delelőtt, 6 óra 46 perc délután.

Hódmező Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 perc reggel, 10 óra 15 p. délelőtt, 7 ó. 39 p. este.

Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 11 óra 17 perc delelőtt, 10 óra 55 perc este.

Szeged—Hmvásárhely—Szentes:

Szegedről indul 3 óra 30 perc éjjel, 2 óra 4 perc délután, 7 óra 20 perc este.

Hm.-Vásárhelyről indul 7 óra 22 reggel, 3 óra 50 perc délután, 8 óra 36 perc este.

Mindszentről indul 8 óra 26 perc reggel, 4 óra 54 perc délután, 9 óra 40 perc este.

Szegvárról indul 8 óra 50 perc reggel, 5 óra 19 perc délután, 10 óra 3 perc este.

Szentesre érkezik: 9 óra 10 perc reggel, 5 óra 38 perc délután, 10 óra 23 perc este.

Budapest—Félegyháza—Csongrád:

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel 2 óra 30 perc délután.

Félegyházáról indul 12 óra 25 perc délután, 5 30 perc délután,

Gáttérről indul 12 óra 51 perc délután 5 óra 58 perc délután.

Kónyaszékről indul 1 óra 8 perc délután, 6 óra 16 perc este.

Csongrádra érkezik 1 óra 25 perc délután, 6 33 perc este.

Csongrád—Félegyháza—Budapest:

Csongrádról indul 9 óra 15 perc reggel, 1 óra 50 perc délután.

Kónyaszékről indul 9 óra 33 perc reggel, 2 óra 7 perc délután.

Gátérről indul 9 óra 56 perc reggel 2 óra 27 perc délután.

Félegyházára érkezik 10 óra 20 perc délelőtt 2 óra 50 perc délután.

Budapestre érkezik 1 óra 25 perc délután, 4 óra 10 perc este.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társszerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ
Kiadótulajdonos „Szentes és Vidéke" könyvnyomda

MÜHLE
bokorrózsa gyüjteményei
a létező legszebb és legdúsabban virágzó vallajokat tartalmazzák.

5 darab	5 diszfajban	4 korona.	
10 „	10 „	8 „	
25 „	25 „	18 „	
50 „	50 „	32 „	
100 „	100 „	60 „	

Kúszórózsák.

5 darab Crimson Kambler 6 korona
10 drb Kúszórózsa 5 fajban 11 „
100 „ „ 10 „ 100 „

Szállitás utánvétel mellett.

Mühle Árpád, Temesvár
Árpádtelep. 8—6

Nyomatott a »Szentes és Vidéke« könyvnyomda gyorsajtóján Szentesen 1905